

Uudenmaan liiton TE24- uudistusta koskeva lausuntoluonnos

Kuntajohtajakokous 15.06.2022 § 23

Juha Eskelinen alusti asiaa. Uudenmaan liiton lausuntoluonnosta on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä Uudenmaan seutujen ja kuntien kanssa. Hän kertoi liiton lausunnossa uudistuksen nähtävän mahdollisuutena, ei uhkana. Toisaalta uudistuksen toteuttamista ei saisi kuormittaa raskaalla hallinnolla.

Lida Mikonmaa esitteli liiton lausuntoa tarkemmin ja niitä kohtia, joita liitto nostaa erityisesti esille. Muun muassa suunniteltu rahoitusmalli ei ota Uudenmaan näkökulmasta huomioon työvoiman jatkuvaa kasvua maakunnassa. Vaikeasti työllistävien ja maahanmuuttajien osalta kannustinmalli ei ohjaa pitkäjänteiseen toimintaan eli korjaa osaamispuutteita, vaan sen sijaan kannustaa lyhytkestoisiiin toimiin. Uudistuksen toimeenpanon siirtymäaika on käytännössä varsin lyhyt ja sitä tulisi pidentää. Kunnat tarvitsevat enemmän aikaa toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun sekä keskinäisiin neuvotteluihin. Työssäkäyntialueeksi on kategorisesti määritelty 80 km, mikä ei sovellu Uudellemaalle, koska meidän työssäkäyntialueeseemme kuuluu myös kuntia maakunnan ulkopuolelta. Lisäksi mitään hallinnollisia toteuttamisvaihtoehtoja ei tulisi rajata pois, kunnilla tulee olla oikeus päättää parhaasta toteuttamistavasta. Valtion toimijoille tulee asettaa lakisääteinen velvollisuus yhteistyöhön valmisteluun kuntien kanssa. Yli TE-rajojen ulottuva velvollisuus tarjota palveluja ei saa johtaa siihen, että Uudenmaan palvelut ruuhkautuvat ulkopuolelta tulevien asiakkaiden johdosta. Liitto esittää Uudellemaalle omaa neuvottelukuntaa, jotta voitaisiin varmistaa palvelujen toimivuus yli työssäkäyntialueittain. Kuntien tulee myös edelleen voida hyödyntää palkkatukea, joka on osoittautunut toimivaksi instrumentiksi. Valtiolla jäävät tehtävät ja niiden perusteet ovat jääneet epäselviksi. Lisäksi valtiolle suunniteltu ohjaus ja valvonta on raskas ja byrokraattinen.

Kuntajohtajat olivat huolestuneita talouden tulevaisuuden heikoista näkymistä, jotka tulevat heijastumaan työttömyyteen. Sen kautta kunnille siirtyy korkea riski suhdanteiden osalta. Todettiin myös, että kunnilla tulee olla mahdollisuus käyttää kustannusvaikuttavia tapoja toiminnan organisointiin. Järjestämisvastuu on keskeinen kysymys ja siinä kunnille tulee taata toimintavapaus. Esimerkiksi kuntayhtymämalli on erittäin raskas ja toiminta käytännössä painottuu kustannusten minimointiin. Esityksessä kuntien taloudelliset kokonaiskannustimet jäävät epäselviksi. Alun perin tavoiteltiin asiakkaiden ja kuntalaisten näkökulman parempaa huomioon ottamista. Esitettiin huoli siitä, että esitetyssä mallissa asiakkaat häviävät prosessin eri vaiheisiin.

Merkittiin katsaus tiedoksi.